

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การผลิตกระดาษสาเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัวที่นิยมทำกันในภาคเหนือตอนบน โดยวิธีการผลิตด้วยมือที่ได้รับถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่เก่าแก่อย่างหนึ่ง จังหวัดเชียงใหม่ถือเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือตอนบนที่มีการผลิตกระดาษสาจำนวนมากและแหล่งผลิตที่สำคัญตั้งอยู่บ้านต้นเปา ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง โดยมีครัวเรือนที่ผลิตกระดาษสาประมาณ 40-50 ราย¹ จากการสำรวจพบว่าผู้ผลิตกระดาษสาเพียงอย่างเดียวมีจำนวน 25 ราย สำหรับอำเภอสันกำแพงมีชื่อเสียงทางด้านหัตถกรรมครัวเรือน ร่มบ่อสร้างเป็นหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงอย่างหนึ่งในอำเภอสันกำแพงผลิตจากกระดาษสาซึ่งนำมาจากตำบลต้นเปามาใช้ในการผลิต

ในปีพ.ศ. 2532 ทางกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคเหนือได้ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมกระดาษสาอย่างครบวงจรทั้งเทคโนโลยีการผลิต รูปแบบผลิตภัณฑ์ คุณภาพ เงินลงทุน และทางการตลาด เพื่อให้กระดาษสาเป็นสินค้าที่ใช้ในประเทศแล้วยังเป็นสินค้าส่งออกไปต่างประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 รัฐบาลได้มีนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต โดยใช้ชื่อโครงการว่า “ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ” จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หัตถกรรมพื้นบ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดเวลา² ดังนั้นเมื่อรัฐบาลมีโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ตำบลต้นเปา จึงเป็นอีกตำบลหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล สำหรับการผลิตกระดาษสาในเชิงพาณิชย์ไม่พัฒนาไปไกลเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ผลิตกระดาษสาส่วนมากทำกันในลักษณะเป็นครัวเรือนพออยู่พอกินและปัญหาที่สำคัญมากที่สุดคือ ขาดผู้นำในการลงทุน เนื่องจากผู้สนใจจะลงทุนในการผลิตกระดาษสาในเชิงธุรกิจยังขาดข้อมูลในด้านต่างๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนที่ได้รับจากการผลิตกระดาษสาข้อมูลทางการตลาด เป็นต้น

¹ นายเจริญ และนางพองคำ หล้าปิ่นตา, ประวัติและความเป็นบ้านอนุรักษ์กระดาษสา, อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ : บ้านอนุรักษ์กระดาษสา, ม.ป.ป.

² สำนักงานกรมการพัฒนาชุมชน, แนวทางการดำเนินงานหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์, กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2545.

ด้วยเหตุผลนี้ผู้ทำการศึกษาจึงสนใจทำการหาต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตกระดาษสาของอุตสาหกรรมในครัวเรือนของ ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจที่จะลงทุนในด้านต้นทุนและผลตอบแทนในการทำธุรกิจผลิตกระดาษสาเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนทำการผลิตกระดาษสาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตกระดาษสาของอุตสาหกรรมในครัวเรือน
การศึกษา : ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1.ขอบเขตการศึกษา

ทำการศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตกระดาษสาของอุตสาหกรรมในครัวเรือนของตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

2.วิธีการศึกษา

2.1 ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Source of Data)

ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการโดยใช้แบบสอบถาม และเลือกพื้นที่ในการศึกษา และใช้วิธีการเลือกพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Simple) ในเขตตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยประชากรทั้งหมดที่ศึกษามี จำนวน 25 ราย จากนั้นทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ต้นทุนการผลิตกระดาษสา และการหาค่าร้อยละผลตอบแทนการผลิต กระดาษสา ได้แก่ อัตรากำไรต่อต้นทุน อัตรากำไรต่อค่าขาย

2.2 ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Source of Data)

ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตกระดาษสา ข้อมูลหนังสือ วารสาร และข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ปอกระสา หมายถึง พืชเส้นใยชนิดหนึ่ง เป็นไม้ขนาดกลาง อยู่ในตระกูลเดียวกับหม่อน ให้เส้นใยจากเปลือกของลำต้น เป็นวัตถุดิบในการผลิตกระดาษสา

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนการผลิตกระดาษสา ได้แก่ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทุกอย่างที่เกี่ยวข้องในการผลิตกระดาษสา

ผลตอบแทน หมายถึง เงินสหรับสุทธิหรือกำไรสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายกระดาษสาค่าใช้จ่ายในการลงทุนแล้ว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตกระดาษสาในครัวเรือน ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่สนใจลงทุนใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนผลิตกระดาษสาในอนาคต